

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA

Bjelovar, srpanj 2012.

S A D R Ź A J

stranica

I.	PODACI O ŹUPANIJI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	2
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2011.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Metode i postupci revizije	9
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2010.	9
	Nalaz za 2011.	12
III.	MIŠLJENJE	20

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/12-02/118

URBROJ: 613-09-12-6

Bjelovar, 20. srpnja 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE ZA 2011.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Bjelovarsko-bilogorske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 8. svibnja do 20. srpnja 2012.

I. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08-Odluka USRH, 46/10 i 145/10), utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. Županija obuhvaća pet gradova i 18 općina s ukupno 119 743 stanovnika (prema rezultatima popisa iz 2011.). Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09 i 150/11) Županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove koji se odnose na obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju i provedbu dokumenata prostornog uređenja za županiju izvan područja velikoga grada, te druge poslove sukladno posebnim zakonima.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz područnog (regionalnog) djelokruga Županije, ustrojen je ured predsjednika županijske skupštine, ured župana, tajništvo i sedam upravnih odjela (za financije i proračun, gospodarstvo, malo i srednje poduzetništvo i obrtništvo, graditeljstvo i komunalnu infrastrukturu, poljoprivredu, šumarstvo, slatkovodno ribarstvo i lovstvo, europske integracije i međunarodnu suradnju, zdravstvo i socijalnu skrb, te prosvjetu, kulturu i šport). Županija je u 2011. imala 70 zaposlenika. Ima dva proračunska korisnika (javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Županije i zavod za prostorno uređenje) s ukupno 35 zaposlenika. Donesen je Statut, Pravilnik o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela, te drugi opći akti. Županijska skupština ima 45 članova. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2011. i u vrijeme obavljanja revizije je župan Miroslav Čačija.

Planiranje

Proračun, odluka o izvršavanju proračuna, te izmjene i dopune proračuna su doneseni u skladu s propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 117.006.622,00 kn. Izmjenama i dopunama proračuna iz prosinca 2011., prihodi i primici te rashodi i izdaci su planirani u iznosu 116.833.482,00 kn, što je za 173.140,00 kn ili 0,1% manje od planiranih proračunom. U planiranim prihodima je sadržan višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu 836.900,00 kn.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2012. i 2013. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci za 2012. u iznosu 116.162.882,00 kn te za 2013. u iznosu 119.018.146,00 kn.

Županija je donijela plan razvojnih programa u kojem su iskazani rashodi za investicije i kapitalne pomoći planirane u razdoblju od 2011. do 2013. po programima, godinama u kojima će rashodi za programe teretiti proračune, te po izvorima financiranja. Spomenutim planom su vrijednosno najznačajnija sredstva planirana za magistralni vodoopskrbni sustav u vrijednosti 9.780.000,00 kn, od čega 3.000.000,00 kn u 2011. Ulaganja iz decentraliziranih sredstava su planirana u vrijednosti 20.777.745,00 kn, od čega 10.860.671,00 kn u 2011.

Financijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2011., ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 113.188.119,00 kn, što je za 24.188.354,00 kn ili 17,6% manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi i primici su za 2011. ostvareni za 3.645.363,00 kn ili 3,1% manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od poreza	40.823.707,00	39.582.969,00	97,0
2.	Pomoći	65.333.787,00	59.022.261,00	90,3
3.	Prihodi od imovine	5.714.621,00	7.756.838,00	135,7
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.103.754,00	2.348.652,00	111,6
5.	Prihodi iz proračuna	0,00	865.502,00	-
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	419.487,00	90.499,00	21,6
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	941.691,00	2.801.641,00	297,5
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	22.039.426,00	719.757,00	3,3
	Ukupno	137.376.473,00	113.188.119,00	82,4

Najznačajniji udjel imaju prihodi od pomoći u iznosu 59.022.261,00 kn ili 52,1% te prihodi od poreza u iznosu 39.582.969,00 kn ili 35,0%. Svi drugi prihodi i primici iznose 14.582.889,00 kn ili 12,9%. U odnosu na prethodnu godinu su veći prihodi od imovine za 2.042.217,00 kn ili 35,7%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 1.859.950,00 kn ili 197,5%, te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 244.898,00 kn ili 11,6%.

Znatno manji prihodi i primici u odnosu na prethodnu godinu su ostvareni primici od financijske imovine i zaduživanja za 21.319.669,00 kn ili 96,7%, te prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi za 328.988,00 kn ili 78,4%.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu se odnose na prihode iz dodatnog poreza na dohodak za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihode od poreza na dohodak dobivenog kroz pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije, pomoći, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, lovozakupninu i naknadu za koncesiju prava lova, naknadu za iskorištavanje mineralnih sirovina, naknade za koncesije, te prodaju dionica i udjela. Ostvareni su u iznosu 81.249.274,00 kn, što čini 71,8% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Iz prethodne godine na žiro računu je bilo 458.574,00 kn namjenskih sredstava, što s namjenskim prihodima ostvarenim u 2011. čini ukupno raspoloživa namjenska sredstva u iznosu 81.707.848,00 kn. Od toga je za propisane namjene utrošeno 80.920.553,00 kn. Za druge proračunske namjene utrošen je dio prihoda od lovozakupnine i naknade za koncesiju prava lova u iznosu 787.295,00 kn, a trebalo ih je utrošiti za namjene utvrđene odredbama članaka 27., 36. i 40. Zakona o lovstvu (Narodne novine 140/05 i 75/09) .

U 2011. su za decentralizirane funkcije ostvareni prihodi u iznosu 62.624.379,00 kn ili 55,3% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Od toga, kroz pomoći izravnjanja 50.333.298,00 kn, a kao dodatni udjel poreza na dohodak 12.291.081,00 kn. Ostvareni prihodi odnose se na sredstva za osnovno školstvo 23.442.332,00 kn, srednje školstvo 16.075.166,00 kn, zdravstvene ustanove 13.998.662,00 kn, te socijalnu skrb 2.356.769,00 kn, domove za starije i nemoćne 4.860.000,00 kn, te ogrjev 1.891.450,00 kn.

Prihodi od poreza su ostvareni u iznosu 39.582.969,00 kn. Najvećim se dijelom odnose na prihode od poreza na dohodak koji su ostvareni u iznosu 35.313.759,00 kn i čine 89,2% poreznih prihoda. Preostali prihodi od poreza odnose se na i županijske poreze u iznosu 4.269.210,00 kn. Županijski porezi se odnose na prihode od poreza na cestovna motorna vozila u iznosu 3.914.069,00 kn, automate za zabavne igre u iznosu 311.996,00 kn i nasljedstva i darove u iznosu 43.145,00 kn.

Prihodi od pomoći ostvareni u iznosu 59.022.261,00 kn se odnose na pomoći za decentralizirane funkcije u iznosu 50.333.298,00 kn (tekuće pomoći u iznosu 35.981.130,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu 14.352.168,00 kn), pomoći iz proračuna 7.976.707,00 kn, pomoć od međunarodne organizacije u iznosu 414.623,00 kn (WORK-out) i pomoći od Fonda za zaštitu okoliša 297.633,00 kn. Pomoći iz proračuna u iznosu 7.976.707,00 kn se odnose na pomoći od Ministarstva financija za izgradnju komunalne infrastrukture na područjima jedinica lokalne samouprave u iznosu 3.895.993,00 kn, Ministarstva graditeljstva za plaće zaposlenika iz ureda za graditeljstvo i prostorno uređenje u iznosu 952.850,00 kn, Državnog zavoda za statistiku za provedbu popisa stanovništva u iznosu 1.987.513,00 kn, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva za subvencioniranje kamata poduzetničkih kredita u iznosu 698.183,00 kn, pomoć od osnovne škole Sirač za sufinanciranje dječjeg vrtića u iznosu 307.784,08 kn, Ministarstva za europske integracije za sufinanciranje rada županijskog savjeta za europske integracije u iznosu 115.000,00 kn, te Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti za subvencioniranje kamata poduzetničkih kredita branitelja u iznosu 19.384,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi od imovine su prihodi od naknade za koncesije u iznosu 1.925.709,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u iznosu 1.506.955,00 kn, lovozakupnine u iznosu 1.889.665,00 kn i naknade za iskorištavanje mineralnih sirovina u iznosu 1.575.324,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi od prodaje nefinancijske imovine se odnose na vrijednost zemljišta i objekta bivše vojarnje Kukavica u iznosu 1.716.155,00 kn kojeg je Županiji darovala Vlada Republike Hrvatske, što je u skladu s propisima iskazano na prihodima i rashodima za nabavu nefinancijske imovine.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2011., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 114.830.244,00 kn, što je za 22.037.231,00 kn ili 16,1% manje u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci su za 2011. ostvareni za 2.003.238,00 kn ili 1,7% manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	15.697.660,00	13.536.617,00	86,2
2.	Materijalni rashodi	53.887.574,00	54.159.605,00	100,5
3.	Financijski rashodi	3.851.397,00	2.989.416,00	77,6
4.	Subvencije	5.747.860,00	6.083.208,00	105,8
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	6.921.616,00	6.269.195,00	90,6
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	4.614.836,00	3.546.724,00	76,9
7.	Ostali rashodi	12.486.866,00	10.131.984,00	81,1
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	30.203.752,00	12.912.895,00	42,8
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	3.455.914,00	5.200.600,00	150,5
	Ukupno	136.867.475,00	114.830.244,00	83,9
	Višak prihoda i primitaka	508.998,00	-	-
	Manjak prihoda i primitaka	-	1.642.125,00	-

Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 1.642.125,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 639.399,00 kn (iz 2010. u iznosu 508.998,00 kn, a iz ranijih godina u iznosu 130.401,00 kn), što s viškom prihoda zavoda za javno zdravstvo uplaćenim u proračun Županije u iznosu 197.504,00 kn, ukupno iznosi 836.903,00 kn, te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 805.222,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu 54.159.605,00 kn ili 47,2%, rashodi za zaposlene u iznosu 13.536.617,00 kn ili 11,8%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 12.912.895,00 kn ili 11,2% te ostali rashodi u iznosu 10.131.984,00 kn ili 8,8%. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 24.089.143,00 kn i imaju udjel 21,0% u ukupnim rashodima i izdacima. Od ukupno ostvarenih rashoda i izdataka u iznosu 114.830.244,00 kn, na rashode i izdatke Županije se odnosi 65.465.681,00 kn ili 57,0%, a na korisnike proračuna 49.364.563,00 kn ili 43,0%. Korisnicima proračuna su doznačena sredstva za rashode za zaposlene, materijalne i financijske rashode, pomoći i nabavu nefinancijske imovine.

Rashodi i izdaci Županije u iznosu 65.465.681,00 kn se odnose na materijalne rashode u iznosu 19.061.652,00 kn, ostale rashode 10.128.484,00 kn, rashode za zaposlene 10.018.496,00 kn, pomoći 6.269.195,00 kn, subvencije 6.083.208,00 kn, izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova 4.888.537,00 kn, naknade građanima i kućanstvima 3.546.724,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine 2.803.284,00 kn, te financijske rashode 2.666.101,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji materijalni rashodi Županije se odnose na rashode za usluge u iznosu 14.136.800,00 kn (od čega usluge prijevoza učenika osnovnih škola iznose 8.876.606,00 kn), rashode za materijal i energiju 730.059,00 kn i druge nespomenute rashode u iznosu 3.588.482,00 kn (od čega rashodi za popis stanovništva iznose 1.985.889,00 kn).

Ostali rashodi u iznosu 10.128.484,00 kn se najvećim dijelom odnose na tekuće donacije u iznosu 8.709.814,00 kn, od čega je 7.452.614,00 kn doznačeno za šport, lovstvo, vatrogastvo, kulturu, zdravstvo, školstvo, političke stranke, udruge građana, nacionalne zajednice i manjine, zajednicu tehničke kulture i druge udruge i ustanove, a 1.257.200,00 kn je doznačeno trgovačkim društvima u vlasništvu Županije (regionalnoj razvojnoj agenciji 957.200,00 kn i trgovačkom društvu za šport, turizam i zabavne djelatnosti 300.000,00 kn). Na kapitalne donacije se odnosi 883.525,00 kn (bolnici i lovačkim udrugama). Kapitalne pomoći u iznosu 538.645,00 kn su doznačene trgovačkom društvu za upravljanje vodama i jedinici lokalne samouprave za razvoj vodoopskrbe.

Pomoći u iznosu 6.269.195,00 kn se najvećim dijelom odnose na raspodjelu sredstava gradovima i općinama s područja Županije za razvoj komunalne infrastrukture u iznosu 2.921.995,00 kn, pomoći gradovima i općinama na području Županije za ogrjev u iznosu 1.891.450,00 kn, te jedinicama lokalne samouprave za provođenje programa međugeneracijske solidarnosti u iznosu 1.255.750,00 kn.

Vrijednosno najznačajnije naknade građanima i kućanstvima se odnose na sufinanciranje cijene prijevoza učenika i redovnih studenata autobusom i željeznicom u iznosu 1.505.495,00 kn, te na stipendije u iznosu 1.276.000,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 186.139.155,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2011.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	112.516.882,00	150.567.762,00	133,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	834.333,00	935.416,00	112,1
1.2.	Građevinski objekti	477.761,00	79.195.892,00	-
1.3.	Postrojenja i oprema	1.555.105,00	1.311.737,00	84,4
1.4.	Prijevozna sredstva	284.820,00	159.260,00	55,9
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	109.351.670,00	68.958.859,00	63,1
1.6.	Druga nefinancijska imovina	13.193,00	6.598,00	50,0
2.	Financijska imovina	41.076.863,00	35.571.393,00	86,6
2.1.	Novčana sredstva	662.751,00	332.097,00	50,1
2.2.	Ostala potraživanja	6.997.385,00	3.250.843,00	46,5
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	4.271.733,00	3.530.495,00	82,6
2.4.	Dionice i udjeli u glavnici	24.275.400,00	24.478.200,00	100,8
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	4.869.594,00	3.979.758,00	81,7
Ukupno imovina		153.593.745,00	186.139.155,00	121,2
3.	Obveze	67.885.421,00	67.352.163,00	99,2
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	5.801.636,00	4.388.163,00	75,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	1.219.101,00	0,00	-
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	60.864.684,00	62.964.000,00	103,4
4.	Vlastiti izvori	85.708.324,00	118.786.992,00	138,6
Ukupno obveze i vlastiti izvori		153.593.745,00	186.139.155,00	121,2
Izvanbilančni zapisi		985.435,00	39.545.760,00	100,0

Vrijednost građevinskih objekata se odnosi na vrijednost objekata četiri srednje škole u Bjelovaru u iznosu 77.324.060,00 kn i objekta u športsko rekreacijskom centru Kukavica u iznosu 1.666.335,00 kn (što je evidentirano u poslovnim knjigama 2011.), te drugih građevinskih objekata 205.497,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi se odnosi na magistralni vodovod u iznosu 57.644.826,00 kn, školsko-športsku dvoranu u Hercegovcu u iznosu 5.012.100,00 kn, školsko-športsku dvoranu u Velikoj Pisanici u iznosu 4.411.296,00 kn, te projektnu dokumentaciju za željezničku prugu u iznosu 1.890.637,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu je smanjena za 40.392.811,00 kn jer je Županija u 2011. bez naknade prenijela školama vrijednost školsko-športskih dvorana u Garešnici i Velikom Trojstvu u ukupnom iznosu 39.383.164,00 kn te uredskog namještaja i opreme u iznosu 19.721.918,00 kn. U 2011. su na računu nefinancijske imovine u pripremi evidentirana ulaganja u vrijednosti 18.712.271,00 kn (od čega se najveći dio odnosi na izgradnju školsko-športskih dvorana u Hercegovcu i Velikoj Pisanici u vrijednosti 9.423.396,00 kn).

Vrijednost dionica i udjela u glavnici se odnosi na vrijednost udjela i dionica u temeljnom kapitalu četiri trgovačka društva u suvlasništvu Županije u iznosu 24.398.200,00 kn te udjela u temeljnom kapitalu četiri trgovačka društva u vlasništvu Županije u iznosu 80.000,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja za prihode poslovanja se odnose na potraživanja za prodane dionice dva trgovačka društva (društva za projektiranje, nadzor i građenje te društva za vodno gospodarsku djelatnost) u iznosu 2.407.309,00 kn i potraživanja za županijske poreze u iznosu 1.549.000,00 kn (porez na cestovna motorna vozila). Vrijednosno najznačajnija ostala potraživanja se odnose na potraživanja iz državnog proračuna za decentralizirane funkcije u iznosu 3.229.722,00 kn.

Obveze za kredite i zajmove se odnose na obveze za kredite iz ranijih godina prema poslovnoj banci za izgradnju školsko-športskih dvorana 52.764.308,00 kn, obveze prema Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva za kreditiranje poljoprivrede 10.110.000,00 kn (od čega je dospjelo 8.392.650,00 kn), te obveze prema Hrvatskim vodama 89.692,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu 39.545.760,00 kn se odnose na stanje danog jamstva u iznosu 534.966,00 kn i izdanih suglasnosti u iznosu 39.010.794,00 kn. Navedeno jamstvo i suglasnosti je Županija ranijih godina dala trgovačkom društvu u suvlasništvu i ustanovi za upravljanje javnim cestama kojoj je osnivač, za otplatu kredita namijenjenih za investicijska ulaganja.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Županije.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza je proučena i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Županije. Obavljeni su razgovori sa županom, pročelnicima, te drugim zaposlenicima Županije i pribavljena su obrazloženja.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2010.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Županije za 2010., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Županiji je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti Državni ured za reviziju je naložio obavljati poslove unutarnje revizije i donijeti strateški i godišnji plan unutarnje revizije, u poslovnim knjigama evidentirati primljene vrijednosne papire, evidentirati rashode za reprezentaciju na temelju uredne dokumentacije, priznavati rashode na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, popis imovine i obveza obavljati u skladu s propisima, uplatiti pripadajući dio sredstava od povrata kredita vezanog uz kreditiranja razvitka poljoprivrede u korist državnog proračuna, trošiti proračunske prihode za propisane namjene, uskladiti masu sredstava za isplatu plaća sa zakonskim odredbama, utvrditi kriterije raspodjele sredstava primljenih iz državnog proračuna jedinicama lokalne samouprave, te prenositi sredstava trgovačkom društvu u suvlasništvu Županije za otplatu kredita u visini potrebnih sredstava.

Predložio je urediti imovinsko pravne odnose s navedenim trgovačkim društvom. Nadalje, naložio je programom javnih potreba u športu utvrditi sredstva po športskim udrugama, donijeti kriterije odnosno mjerila za dodjelu donacija udrugama u tehničkoj kulturi, programom javnih potreba u kulturi planirati manifestacije i druge aktivnosti u kulturi po nositeljima aktivnosti, donijeti mjerila za određivanje sredstava udrugama građana i drugim korisnicima sredstava čija je djelatnost od interesa za Županiju, koristiti mobilne telefone u skladu s odlukom Županije, te nabavu roba i usluga provoditi u skladu s propisima o javnoj nabavi.

Revizijom za 2011. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- u poslovnim knjigama su evidentirani primljeni vrijednosni papiri,
- rashodi za reprezentaciju su evidentirani na temelju uredne dokumentacije,
- popis imovine i obveza je obavljen u skladu s propisima,
- masa sredstava za isplatu plaća je usklađena sa zakonskim odredbama,
- utvrđeni su kriteriji raspodjele sredstava primljenih iz državnog proračuna jedinicama lokalne samouprave,
- doneseni su kriteriji za dodjelu sredstava udrugama u tehničkoj kulturi,
- mobilni telefoni su korišteni u skladu s odlukom Županije.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- poslovni unutarnje revizije nisu obavljani i nije donesen strateški i godišnji plan obavljanja unutarnje revizije,
- u pojedinim slučajevima rashodi nisu evidentirani na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose,
- pripadajući dio sredstava od povrata kredita vezanog uz kreditiranja razvitka poljoprivrede nije uplaćen u korist državnog proračuna,
- proračunski prihodi u pojedinim slučajevima nisu utrošeni za propisane namjene,
- trgovačkom društvu u suvlasništvu Županije sredstva za otplatu kredita su prenesena u iznosu većem od potrebnih prema planu otplate kredita i nisu uređeni imovinsko pravnih odnosa s navedenim trgovačkim društvom,
- programom javnih potreba u športu nisu utvrđena sredstva po športskim udrugama,
- programom javnih potreba u kulturi nisu planirane manifestacije i druge aktivnosti u kulturi po nositeljima aktivnosti,

- kriteriji odnosno mjerila za određivanje sredstava udrugama građana i drugim korisnicima sredstava čija je djelatnost od interesa za Županiju nisu doneseni,
- neke robe i usluge nisu nabavljene u skladu s propisima o javnoj nabavi.

Županija je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih financijskih kontrola, financijski izvještaji, donošenje proračunskih dokumenata, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, računovodstveno poslovanje, prihode, rashode, te postupke javne nabave.

1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola je propisan odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06), Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 130/11) i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (Narodne novine 35/08), te Strategijom razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009. - 2011.

Županija je uspostavila financijsko upravljanje i kontrole u skladu s propisima koji uređuju ovo područje. Ranijih godina je imenovan voditelj za financijsko upravljanje i kontrole te je donesen plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola i provedeno je usklađenje plana s navedenom Strategijom. Neke aktivnosti navedene u planu nisu obavljene u planiranim rokovima. U propisanom roku su sastavljeni i dostavljeni Ministarstvu financija Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrola za 2011. te Izjava o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti.

Ustrojena je jedinica za unutarnju reviziju s jednim izvršiteljem (voditelj) koji je odgovoran izravno županu. Tijekom 2011. poslovi unutarnje revizije nisu obavljani i nisu doneseni strateški i godišnji plan unutarnje revizije. Odredbom članka 28. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru je propisano da strateški i godišnji plan obavljanja unutarnje revizije, kao i njihove izmjene i dopune, na temelju procjene rizika izrađuje voditelj jedinice za unutarnju reviziju, a donosi čelnik korisnika proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže razvijati sustav unutarnjih financijskih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenim propisima, te obavljati poslove unutarnje revizije i donijeti strateški i godišnji plan unutarnje revizije.

- 1.2. *Županija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju se navodi da će Županija razvijati projekt unutarnje financijske kontrole, u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenim propisima. U vezi unutarnje revizije, navodi da strateški dokumenti nisu doneseni jer je bivša voditeljica jedinice za unutarnju reviziju koncem listopada 2011. otišla u mirovinu, a na njeno mjesto je početkom 2012. imenovana osoba koja se nalazi u sustavu izobrazbe za ovlaštenog unutarnjeg revizora.*

2. Računovodstveno poslovanje

2.1 Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo. U poslovnim knjigama, financijskim izvještajima i popisu nisu iskazani rashodi, odnosno obveze u iznosu 1.545.086,00 kn. Odnose se na obveze prema trgovačkom društvu za upravljanje vodama po zahtjevima za doznaku sredstava za izvedene radove na temelju sporazuma o sufinanciranju programa vodoopskrbe.

Odredbom članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11) je propisano da se rashodi iskazuju prema modificiranom računovodstvenom načelu, na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Koncem 2011. obveze prema Ministarstvu poljoprivrede iznose 10.110.000,00 kn. Navedeno Ministarstvo i Županija su tijekom 2001., 2002. i 2003. zaključili ugovore o poslovnoj suradnji, te udruživanju sredstava iz programa kreditiranja razvitka poljoprivrede. Kreditiranje je realizirano putem više banaka s kojima je Županija zaključila ugovore, prema kojima je oročeno ukupno 15.010.000,00 kn, od čega se na sredstva Ministarstva odnosi 10.110.000,00 kn. Kreditni potencijal je utvrđen na način da su oročena sredstva uvećana od pet do 20 puta. U razdoblju od 2003. do 2011., po raznim kreditnim linijama za razvoj poljoprivrede, realizirani su krediti u iznosu 262.040.787,00 kn. Prema ugovorima zaključenim između Županije i Ministarstva, dio sredstava koji se ostvari od povrata kredita i koji se odnosi na udio Ministarstva, trebalo je uplaćivati u korist računa proračuna Republike Hrvatske. Sredstva od povrata kredita koja se odnose na pripadajući udio Ministarstva su do konca 2011. ostvarena u iznosu 8.392.650,00 kn (od toga 50.416,00 kn u 2011.), a nisu uplaćena u korist računa proračuna Republike Hrvatske, nego u županijski proračun i korištena su za subvencije i kreditiranje razvitka i obnove poljoprivrede (u razdoblju od 2003. do 2011., Županija je subvencionirala kamate vezane uz razvoj poljoprivrede u iznosu 10.702.007,00 kn).

Državni ured za reviziju nalaže rashode i obveze evidentirati u poslovnim knjigama na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nalaže se u korist računa proračuna Republike Hrvatske uplatiti pripadajuća sredstva od povrata kredita iz programa kreditiranja razvitka poljoprivrede, u skladu s ugovorom o poslovnoj suradnji zaključenim između Županije i Ministarstva poljoprivrede.

2.2. *Županija u očitovanju navodi da je u 2012. evidentirala rashode po modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja, te da će proračunom realno planirati rashode, odnosno obveze.*

3. Prihodi i primici

- 3.1. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 113.188.119,00 kn, što je za 24.188.354,00 kn ili 17,6% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu su ostvareni u iznosu 81.249.274,00 kn, što čini 71,8% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Iz prethodne godine je na žiro računu bilo 458.574,00 kn namjenskih sredstava, što s namjenskim prihodima ostvarenim u 2011. čini ukupno raspoloživa namjenska sredstva u iznosu 81.707.848,00 kn. Od toga je za propisane namjene utrošeno 80.920.553,00 kn. Za druge proračunske namjene je utrošen dio prihoda od lovozakupnine i naknade za koncesiju prava lova u iznosu 787.295,00 kn, što je trebalo utrošiti za razvoj i unaprjeđenje lovstva u skladu s odredbama članaka 27., 36. i 40. Zakona o lovstvu.

Državni ured za reviziju nalaže koristiti proračunske prihode za propisane namjene.

- 3.2. *Županija u očitovanju navodi da je prihode od lovozakupnine i naknade za koncesiju prava lova koji imaju propisanu namjenu utrošila za druge proračunske namjene jer je zbog važnosti osiguranja poljoprivredne proizvodnje bilo potrebno osigurati usjeve, poljoprivrednicima omogućiti stručno osposobljavanje za primjenu suvremenih agrotehničkih postupaka i učinkovito upravljanje gospodarstvom kroz tečajeve i radionice, te pomoći udrugama u očuvanju tradicijskih običaja i svetkovina vezanih uz proizvodnju hrane i života na selu.*

4. Rashodi i izdaci

- 4.1. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 114.830.244,00 kn, što je za 22.037.231,00 kn ili 16,1% manje od ostvarenih prethodne godine. Manjak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 1.642.125,00 kn, a pokriven je u iznosu 836.903,00 kn (prenesenim viškom prihoda i primitaka Županije iz prethodnih godina u iznosu 639.399,00 kn i viškom prihoda zavoda za javno zdravstvo uplaćenim u proračun Županije u iznosu 197.504,00 kn), te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 805.222,00 kn.

Rashodi za subvencije su iskazani u iznosu 6.083.208,00 kn. Odnose se na subvencije kamata na kredite poduzetnicima i poljoprivrednicima 2.497.203,00 kn i kamate po kreditima studenata 61.765,00 kn (koji su ostvareni na temelju odluka županijske skupštine i županijskog poglavarstva donesenih ranijih godina), subvencije ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom 1.349.000,00 kn, kapitalne pomoći društvu za organiziranje sajмова 975.000,00 kn, te tekuće donacije turističkoj zajednici Županije 270.000,00 kn.

Preostali rashodi za subvencije u iznosu 930.240,00 kn se odnose na subvencije premija osiguranja usjeva 481.374,00 kn, vinogradarstva 131.940,00 kn, program čaša mlijeka i žlica meda 116.329,00 kn, lovstvo 65.903,00 kn, govedarstvo 46.500,00 kn, nadzor i certifikacije 41.938,00 kn, sigurnost i kvalitetu hrane 16.000,00 kn, pripremu poljoprivrednih proizvoda za tržište 15.000,00 kn, program prerade i skladištenja 13.495,00 kn, te voćarstvo 1.761,00 kn. Sve subvencije su planirane proračunom, a ostvarene su unutar planiranih iznosa. Navedene subvencije su dodijeljene na temelju odluka župana kojima je utvrđeno tko ima pravo i pod kojim uvjetima ostvariti subvenciju.

Odluke o subvencijama kao opći akt je trebala donijeti županijska skupština. Prema odredbama članaka 48., 73. i 76. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09 i 150/11), općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan priprema prijedloge općih akata, predstavničko tijelo općine, grada i županije u svom samoupravnom djelokrugu donosi odluke i druge opće akte, u skladu sa svojim statutom, a upravna tijela jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave u izvršavanju općih akata predstavničkog tijela donose pojedinačne akte kojima rješavaju o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba.

Ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom čiji je osnivač Županija, prenesena su sredstva (subvencije) u iznosu 1.349.000,00 kn, a iz dokumentacije, odnosno općih akata Županije nije vidljivo koji dio poslovanja (proizvodnje, pružanja usluga) se poticao (unaprjeđivao), u kojem iznosu, koji su ciljevi davanja subvencije, odnosno na koji način je dana subvencija (prenesena sredstva) utjecala na poboljšanje poslovanja. Odredbom članka 53. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da su subvencije tekući prijenosi sredstava koji se daju proizvođačima za poticanje proizvodnje određenih proizvoda i pružanja usluga, a mogu se utvrđivati na temelju razine proizvodnje i/ili količine proizvedenih, prodanih ili uvezenih dobara i usluga. Prema namjenama, subvencije se mogu podijeliti na subvencije kamata, subvencije za socijalne doprinose, za program usavršavanja zaposlenih, za restrukturiranje trgovačkog društva, za zatvaranje proizvodnje i drugo.

Županija je trgovačkom društvu za organiziranje sajмова u većinskom vlasništvu Županije (udjel Županije je 60,0%) doznačila 975.000,00 kn, za otplatu kredita iz 2003. i 2009. za nabavu dugotrajne materijalne imovine. Sredstva su prenesena na temelju zahtjeva iz kojih nije vidljivo na koje kredite se odnose (namjena i iznos kredita, broj ugovora, visina anuiteta). Iz plana otplata navedenih kredita je vidljivo da trgovačko društvo za 2011. treba otplatiti 198.386,36 EUR. Od toga se na Županiju odnosi 60,0%, odnosno 119.031,81 EUR, što u kunsnoj protuvrijednosti iznosi 896.360,00 kn, po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2011. (1 EUR = 7,530420 kn) i manje je za 78.640,00 kn od doznačenih sredstava trgovačkom društvu. Ugovor o prijenosu sredstava nije zaključen. Županija nije s trgovačkim društvom uredila imovinsko pravne odnose i nije osigurala potpuni pregled imovine, odnosno resursa kojima raspolaže. Trgovačko društvo je ranijih godina povećavalo temeljni kapital, što je Županija u pripadajućem dijelu evidentirala u poslovnim knjigama. Posljednje povećanje temeljnog kapitala trgovačkog društva je obavljeno za prenesena sredstva do konca 2005. U razdoblju od 2006. do 2010. je preneseno 4.065.000,00 kn, što s prijenosima u 2011. iznosi 5.040.000,00 kn. Skupština trgovačkog društva je koncem veljače 2011. donijela odluku o povećanju temeljnog kapitala u iznosu 3.250.000,00 kn (udjel Županije iznosi 1.950.000,00 kn), što do vremena obavljanja revizije nije provedeno u sudskom registru.

Državni ured za reviziju nalaže da odluke o subvencijama, kao opći akt donosi županijska skupština, u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Državni ured za reviziju je mišljenja da prijenosi sredstava ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom nemaju obilježje subvencija, jer aktima Županije nije utvrđeno koji dio poslovanja (proizvodnje, pružanja usluga) će se poticati (unaprjeđivati), u kojem iznosu, koji su ciljevi davanja subvencije, odnosno na koji način će dana subvencija (prenesena sredstva) utjecati na poboljšanje poslovanja. Nalaže se trgovačkom društvu u suvlasništvu Županije prenositi sredstva za otplatu kredita za nabavu dugotrajne materijalne imovine do visine potrebnih sredstava za navedene namjene i urediti imovinsko pravne odnose radi transparentnog i učinkovitog raspolaganja proračunskim sredstvima.

- Rashodi za tekuće donacije

Rashodi za tekuće donacije su ostvareni u iznosu 8.709.814,00 kn. Odnose se na tekuće donacije za šport, lovstvo, vatrogastvo, kulturu, zdravstvo, školstvo, političke stranke, udruge građana, nacionalne zajednice i manjine, zajednicu tehničke kulture i druge udruge i ustanove u iznosu 7.452.614,00 kn.

Preostale tekuće donacije u iznosu 1.257.200,00 kn su prenesene trgovačkim društvima u vlasništvu Županije. Odnose se na prijenos sredstava regionalnoj razvojnoj agenciji u iznosu 957.200,00 kn (što čini 80,5% ukupno ostvarenih prihoda razvojne agencije) i trgovačkom društvu za šport, turizam i zabavne djelatnosti u vlasništvu Županije u iznosu 300.000,00 kn (što čini 26,1% ukupno ostvarenih prihoda navedenog društva), za financiranje tekućeg poslovanja (plaće, materijalni i drugi troškovi), što nije predviđeno zakonskim propisima. S obzorom da se trgovačka društva osnivaju s namjerom ostvarivanja dobiti, za usluge obavljene za potrebe Županije trgovačka društva trebaju ispostaviti obračun usluge iz kojeg je vidljivo koja je usluga obavljena, kada i u kojim količinama.

Prema odredbi članka 56. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, donacije su tekući i/ili kapitalni prijenosi sredstava neprofitnim organizacijama, a u kapitalne pomoći klasificiraju se prijenosi nefinancijske imovine ili sredstava za financiranje troškova nefinancijske imovine trgovačkim društvima, za pokriće ukupnog gubitka koji se stvarao tijekom dvije ili više godina i za otpisivanje duga na temelju dogovora s dužnikom. Navedenim Pravilnikom nisu propisani računi na kojima se evidentiraju prijenosi sredstava trgovačkim društvima za financiranje troškova tekućeg poslovanja. Prema odredbi članka 54. Zakona o proračunu, svaki rashod i izdatak iz proračuna mora se temeljiti na knjigovodstvenoj ispravi kojom se dokazuje obveza plaćanja, a odgovorna osoba mora prije isplate provjeriti i potpisati pravni temelj i visinu obveze koja proizlazi iz knjigovodstvene isprave.

Programom javnih potreba u športu, rekreaciji i tehničkoj kulturi su planirana sredstva u iznosu 1.960.900,00 kn (športskoj zajednici Županije 1.150.000,00 kn, športsko rekreacijskom centru 300.000,00 kn, savezu školskih športskih društava 150.000,00 kn, športskom savezu invalida 90.000,00 kn, zajednici tehničke kulture 140.000,00 kn, savezu izviđača 30.900,00 kn, te za ostale športske aktivnosti po zahtjevima 100.000,00 kn), što je usuglašeno s proračunom. Sredstva su doznačena korisnicima unutar iznosa planiranim programom, što ukupno iznosi 1.944.166,00 kn. Program javnih potreba u športu i izvješća o izvršenju programa ne sadrže raspodjelu sredstava po športskim udrugama te je onemogućena kontrola raspodjele sredstava športskim udrugama (športska zajednica i savez školskih športskih udruga su dostavili Županiji prijedlog plana raspodjele sredstava po športskim udrugama i kriterije za raspodjelu).

Prema odredbi članka 76. stavak 8. Zakona o športu (Narodne novine 71/06 i 150/08), tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba nadležna za poslove športa prate i nadziru izvršenje programa javnih potreba.

Programom javnih potreba u kulturi su planirane tekuće donacije u iznosu 1.001.000,00 kn. Donacije su planirane najvećim dijelom po manifestacijama i aktivnostima u kulturi i drugim namjenama, a nisu planirani nositelji navedenih manifestacija i aktivnosti u kulturi koje su od interesa za Županiju, za koje se sredstva doznačuju. Programom su utvrđeni neki korisnici sredstava (Zajednica kulturno-umjetničkih udruga, Vijeće za kulturu, Matica hrvatske, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti), bez navođenja aktivnosti u kulturi za koje se sredstva doznačuju. Također, nisu utvrđeni odnosi u financiranju kulture pojedinih općina i gradova na području Županije i Županije kao cjeline. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 1. i 9. Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi (Narodne novine 47/90, 27/93 i 38/09). Županija je u prosincu 2011. donijela Program javnih potreba u kulturi za 2012. po manifestacijama i nositeljima manifestacija i aktivnosti, na temelju objavljenog poziva za predlaganje financiranja javnih potreba, o čemu je raspravljalo Vijeće za kulturu.

Putem tekućih donacija udrugama građana je doznačeno 529.957,00 kn. Županija je u listopadu 2010. objavila javni poziv za prijavu projekata/programa udruga radi njihova sufinanciranja iz proračuna Županije u 2011., a nije osnovala povjerenstvo za ocjenu projekata koje bi odlučivalo o prihvaćanju predloženih projekata i programa te o visini financiranja. Udrugama građana su doznačavana sredstva na temelju podnesenih zahtjeva i rješenja o tekućim donacijama udrugama građana koju je donio Župan početkom prosinca 2011. Za dodjelu sredstava udrugama građana nisu utvrđeni kriteriji odnosno mjerila za dodjelu.

Prema odredbi članka 7. Odluke o izvršavanju proračuna Županije za 2011., sredstva koja su proračunom osigurana u zbirnoj stavci (školstvo, zdravstvo, centri za socijalnu skrb, potpore udrugama), rasporedit će se korisnicima odlukom župana u skladu s mjerilima i općim interesima za financiranje aktivnosti korisnika. Prema odredbi članka 23. Zakona o udrugama (Narodne novine 88/01 i 11/02), jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na osnovi provedenog natječaja dodjeljuju dotacije iz proračuna udrugama za projekt ili program koji je od osobitog interesa za opće/javno dobro. Udruge su dostavile izvješća o utrošenim financijskim sredstvima u 2011.

Državni ured za reviziju nalaže sredstva prenositi trgovačkim društvima u vlasništvu Županije na temelju uredne dokumentacije u skladu s odredbama Zakona o proračunu, te programom javnih potreba u športu planirati sredstva po športskim udrugama i aktivnostima u športu radi kontrole izvršenja programa, u skladu s odredbama Zakona o športu. Nalaže se donijeti mjerila za određivanje sredstava udrugama građana i drugim korisnicima sredstava čija je djelatnost od interesa za Županiju, u skladu s odlukom o izvršavanju proračuna Županije.

- 4.2. *Županija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju se navodi da će od ustanove za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom tražiti pravdanje subvencije koju je dala Županija, a iz kojeg će se vidjeti na koji je način subvencija utjecala na poboljšanje poslovanja, da će s trgovačkim društvom za organiziranje sajмова urediti imovinsko pravne odnose kojima će se osigurati potpuni pregled imovine, te da je regionalna razvoja agencija u fazi formiranja ustanove s kojom će se regulirati financiranje tekućeg poslovanja.*

U vezi programa javnih potreba u športu, Županija navodi da će uputiti dopis športskoj zajednici i savezu školskih športskih udruga da za narednu godinu dostave kriterije za raspodjelu i detaljnu raspodjelu sredstava po športskim udrugama, te da će ih proslijediti županijskoj skupštini na usvajanje, kao i izvješće o realizaciji navedenog programa. U vezi programa javnih potreba u kulturi, navodi da će s gradonačelnicima i načelnicima općina održati sastanak kako bi se utvrdili nositelji za svaku pojedinu manifestaciju i odnosi u financiranju. Nadalje, navodi da prihvaća sugestiju za osnivanjem povjerenstva za ocjenu projekata udruga te da bi kriterije za raspodjelu sredstava, koji su navedeni u pozivu na natječaj, trebalo preciznije definirati. U vezi donošenja odluka o subvenciji, smatrali su da nije potrebno da županijska skupština donosi odluku jer su subvencije detaljno planirane proračunom.

Postupci javne nabave

- 5.1. Planom javne nabave za 2011. je planirana nabava roba, usluga i radova u vrijednosti 12.995.752,00 kn. Plan javne nabave sadrži elemente propisane odredbama članka 13. Zakona o javnoj nabavi.

Prema izvješću o javnoj nabavi za 2011., ugovorena je nabava roba, usluga i radova u vrijednosti 1.070.004,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) koja je objavljena u Elektroničkom oglasniku javne nabave. Zaključeno je osam ugovora o nabavi, od čega na temelju otvorenog postupka javne nabave pet ugovora o nabavi u vrijednosti 891.481,00 kn, pregovaračkog postupka bez prethodne objave dva ugovora o nabavi u vrijednosti 71.823,00 kn, te jedan ugovor o javnim uslugama iz dodatka II. B u vrijednosti 106.700,00 kn. Na temelju okvirnih sporazuma iz ranijih godina je zaključeno pet ugovora o nabavi u vrijednosti 7.210.000,00 kn. Nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn, koje nisu objavljene, iskazana je u vrijednosti 2.763.500,00 kn. Prema članku 5.a Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08) – izuzeće od primjene Zakona, zaključeno je šest ugovora o nabavi u vrijednosti 120.000,00 kn.

Rješenjem iz prosinca 2011. Državna komisija za kontrolu postupka javne nabave je poništila odluku o izboru najpovoljnije ponude za izradu projektne dokumentacije sustava navodnjavanja Kapelica – Kaniška Iva.

Bez primjene propisanih postupaka javne nabave su nabavljene robe i usluge u vrijednosti 422.626,00 kn. Odnose se na motorni benzin i dizel gorivo u vrijednosti 186.157,00 kn (u travnju 2011. je proveden otvoreni postupak javne nabave koji je odlukom Županije poništen, jer nije bio ponuda), mobilnu telefoniju u vrijednosti 123.216,00 kn i fiksnu telefoniju u vrijednosti 113.253,00 kn. Prema odredbi članka 3. Zakona o javnoj nabavi, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su obveznici primjene spomenutog Zakona. Odredbom članka 128. Zakona o javnoj nabavi je propisano da su naručitelji obavezni primijeniti odredbe dijela Zakona koji se odnose na nabavu male vrijednosti ako procijenjena vrijednost nabave, bez poreza na dodanu vrijednost, iznosi 300.000,00 kn i manje za robe i usluge i 500.000,00 kn i manje za radove.

Nabava restoranskih usluga u vrijednosti 264.713,00 kn i odvjetničkih usluga u vrijednosti 108.757,00 kn (usluge iz dodatka II. B) nije obavljena u skladu s odredbom članka 96. Zakona o javnoj nabavi kojom je propisano da se na ugovore o javnim uslugama čiji su predmet nabave usluge iz dodatka II. B primjenjuju odredbe o odluci o početku postupka javne nabave, objavama, tehničkim specifikacijama i pravnoj zaštiti.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu roba, usluga i radova provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 5.2. *U očitovanju Županija navodi da je u 2011. pokušala provesti postupke javne nabave za gorivo i telefoniju. Vezano uz gorivo, u 2012. je proveden postupak javne nabave u skladu s propisima, a za mobilnu telefoniju će pokušati uskladiti postupke s odredbama Zakona o javnoj nabavi.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Županije za 2011. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Obavljenom revizijom za 2010., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na obavljanje poslova i donošenje strateškog godišnjeg plana unutarnje revizije, evidentiranje rashoda (obveze) na temelju nastanka poslovnog događaja, uplatu pripadajućeg djela sredstava od povrata kredita za razvoj poljoprivrede u korist državnog proračuna, trošenje proračunskih prihoda za propisane namjene, prijenos sredstava za otplatu kredita trgovačkom društvu u suvlasništvu Županije, program javnih potreba u športu, program javnih potreba u kulturi, tekuće donacije udrugama građana, te postupke javne nabave su ponovljene i u 2011.
 - Razvoj unutarnjih financijskih kontrola se ne odvija u potpunosti u skladu s utvrđenim rokovima. Poslovi unutarnje revizije se ne obavljaju, te nisu doneseni strateški i godišnji plan unutarnje revizije. (točka 1. Nalaza)
 - U poslovnim knjigama, financijskim izvještajima i popisu nisu iskazani rashodi, odnosno obveze u iznosu 1.545.086,00 kn (obveze po zahtjevima za doznaku sredstava društva za upravljanje vodama za izvedene radove). Sredstva od povrata kredita za razvoj poljoprivrede, koja se odnose na udio Ministarstva poljoprivrede u iznosu 8.392.650,00 kn, nisu uplaćena u korist državnog proračuna. (točka 2. Nalaza)
 - Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 113.188.119,00 kn, od čega se na prihode koji imaju propisanu namjenu prihode odnosi 81.249.274,00 kn. Prihodi od lovozakupnina i naknada za koncesiju prava lova na državnom lovištu u iznosu 787.295,00 kn su utrošeni za druge proračunske namjene, umjesto za razvoj i unaprjeđenje lovstva. (točka 3. Nalaza)
 - Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 114.830.244,00 kn. Subvencije u iznosu 930.240,00 kn su dodijeljene na temelju odluka župana kojima je utvrđeno tko ima pravo i pod kojim uvjetima ostvariti subvenciju, a odluke o subvencijama kao opći akt je trebala donijeti županijska skupština. Ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom, čiji je osnivač Županija, prenesena su sredstva (subvencije) u iznosu 1.349.000,00 kn, a iz dokumentacije nije vidljivo koji dio poslovanja (proizvodnje, pružanja usluga) se poticao (unaprjeđivao), u kojem iznosu, koji su ciljevi davanja subvencije, odnosno na koji način je dana subvencija (prenesena sredstva) utjecala na poboljšanje poslovanja.

Trgovačkom društvu za organiziranje sajмова u suvlasništvu Županije su prenesena sredstva u iznosu 975.000,00 kn za otplatu kredita za nabavu dugotrajne materijalne imovine, a prema planu otplate kredita, godišnji obrok u kunskoj protuvrijednosti iznosi 896.360,00 kn, što je manje za 78.640,00 kn od doznačenih sredstava navedenom trgovačkom društvu. Županija nije s navedenim trgovačkim društvom uredila imovinsko pravne odnose i nije osigurala potpuni pregled imovine, odnosno resursa kojima raspolaže.

Putem tekućih donacija su prenesena sredstva trgovačkim društvima u vlasništvu Županije u iznosu 1.257.200,00 kn (regionalnoj razvojnoj agenciji 957.200,00 kn, trgovačkom društvu za šport, turizam i zabavne djelatnosti 300.000,00 kn) za financiranje tekućeg poslovanja (plaće, materijalni i drugi troškovi), što nije predviđeno zakonskim propisima. S obzorom da se trgovačka društva osnivaju s namjerom ostvarivanja dobiti, za usluge obavljene za potrebe Županije trgovačka društva trebaju ispostaviti obračun usluge iz kojeg je vidljivo koja je usluga obavljena, kada i u kojim količinama.

Programom javnih potreba u športu, rekreaciji i tehničkoj kulturi su planirana sredstva u iznosu 1.960.900,00 kn, a program i izvješće o izvršenju programa ne sadrže raspodjelu sredstava po športskim udrugama. Županija nije utvrdila odnose u financiranju kulture pojedinih općina i gradova na području Županije i Županije kao cjeline. Tekuće donacije udrugama građana su doznačene u iznosu 529.957,00 kn, a kriteriji, odnosno mjerila, nisu utvrđeni. (točka 4. Nalaza)

- Planom nabave za 2011. je planirana nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 12.995.752,00 kn. Bez primjene propisanih postupaka javne nabave su nabavljene robe i usluge u vrijednosti 422.626,00 kn. Odnose se na motorni benzin i dizel gorivo u vrijednosti 186.157,00 kn, mobilnu telefoniju u vrijednosti 123.216,00 kn i fiksnu telefoniju u vrijednosti 113.253,00 kn. (točka 5. Nalaza)

4. Županija obuhvaća pet gradova i 18 općina s ukupno 119 743 stanovnika. Za obavljanje poslova iz područnog (regionalnog) djelokruga Županije, ustrojen je ured predsjednika županijske skupštine, ured župana, tajništvo i sedam upravnih odjela, u kojima je 70 zaposlenika. U revidiranom razdoblju zakonski predstavnik je župan Miroslav Čačija. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 113.188.119,00 kn, a rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 114.830.244,00 kn. Manjak prihoda i primitaka za 2011. iznosi 1.642.125,00 kn, a pokriven je u iznosu 836.903,00 kn (prenesenim viškom prihoda i primitaka Županije iz prethodnih godina u iznosu 639.399,00 kn i viškom prihoda zavoda za javno zdravstvo uplaćenim u proračun Županije u iznosu 197.504,00 kn), te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 805.222,00 kn. Najznačajniji udjel imaju prihodi od pomoći u iznosu 59.022.261,00 kn ili 52,1% i prihodi od poreza u iznosu 39.582.969,00 kn ili 35,0%. Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu su ostvareni u iznosu 81.249.274,00 kn i čine 71,8% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Iz prethodne godine su prenesena namjenska sredstva u iznosu 458.574,00 kn, što s ostvarenim namjenskim prihodima i primicima u 2011. ukupno iznosi 81.707.848,00 kn. Od toga je za propisane namjene utrošeno 80.920.553,00 kn. Prihodi od lovozakupnina i naknada za koncesiju prava lova na državnom lovištu u iznosu 787.295,00 kn nisu utrošeni za propisane namjene, nego za druge proračunske namjene. Koncem 2011. potraživanja za prihode poslovanja i ostala potraživanja iznose 7.230.601,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 5.261.702,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu potraživanja su manja za 4.636.378,00 kn ili 39,0%.

Vrijednosno su najznačajnija potraživanja iz državnog proračuna za decentralizirane funkcije, od prodaje dionica i potraživanja za poreze na cestovna motorna vozila koja iznose 7.186.031,00 kn i čine 99,4% ukupnih potraživanja. Mjere naplate potraživanja su poduzimane. Stanje danih zajmova koncem 2011. iznosi 3.530.495,00 kn, a odnosi se na oročena sredstva ranijih godina kod poslovnih banaka za kreditiranje gospodarstva i poljoprivrede. Stanje zaduženja iznosi 62.964.000,00 kn, a odnosi se na zaduživanja ranijih godina kod poslovne banke u iznosu 52.764.308,00 kn za izgradnju školskih športskih dvorana, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva u iznosu 10.110.000,00 kn za kreditiranje poljoprivrede (od čega je dospjelo 8.392.650,00 kn), te trgovačkog društva za upravljanje vodama u iznosu 89.692,00 kn za izgradnju vodoopskrbnog sustava. Stanje danog jamstva iznosi 534.966,00 kn, a stanje suglasnosti danih za zaduživanje 39.010.794,00 kn. Koncem godine kratkoročne obveze iznose 4.388.163,00 kn i dopijevaju u narednom razdoblju. U odnosu na prethodnu godinu su manje za 1.413.473,00 kn ili 24,4%. Proračunska sredstva su korištena za obavljanje poslova iz područnog (regionalnog) djelokruga: za obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, razvoj poljoprivrede, promet i prometnu infrastrukturu, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju i drugo. Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci su ostvareni za materijalne rashode u iznosu 54.159.605,00 kn ili 47,2%, rashode za zaposlene u iznosu 13.536.617,00 kn ili 11,8%, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 12.912.895,00 kn ili 11,2%, te ostale rashode u iznosu 10.131.984,00 kn ili 8,8%. Od ukupno ostvarenih rashoda i izdataka u iznosu 114.830.244,00 kn, na rashode i izdatke Županije se odnosi 65.465.681,00 kn ili 57,0%, a na korisnike proračuna 49.364.563,00 kn ili 43,0%. Kod utvrđivanja mase sredstava za plaće, osnovica i koeficijenta za izračun plaća dužnosnika, službenika i namještenika, te donošenja odgovarajućih odluka i akata, postupljeno je u skladu sa zakonskim propisima. Postupci nabave su provedeni u skladu s propisima o javnoj nabavi, osim nabave usluga fiksne i mobilne telefonije, motornog benzina i dizel goriva, te nabave restoranskih i odvjetničkih usluga u vrijednosti 796.096,00 kn. Revizijom za 2011., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode za subvencije (donošenje odluka o subvencijama te prijenose sredstava trgovačkim društvima u vlasništvu, odnosno suvlasništvu Županije), dodjelu tekućih donacija (športskim udrugama, udrugama u kulturi, udrugama građana i trgovačkim društvima u vlasništvu Županije), te postupke javne nabave djelom su posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.